

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА ТЕРИТОРІЙ”
(для бакалаврів, спеціалістів)**

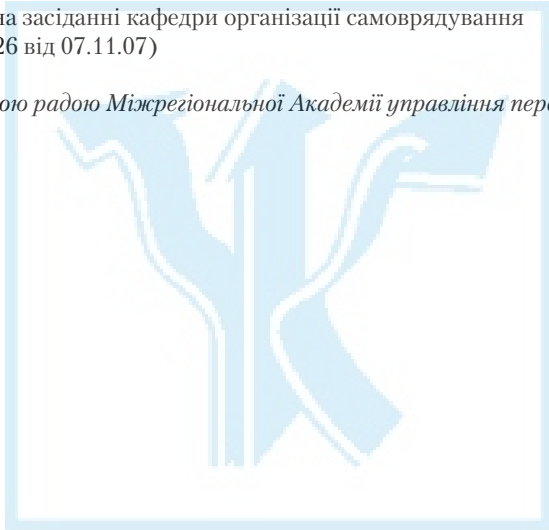
МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування *В. В. Утвенком*

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування
(протокол № 26 від 07.11.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Утвенко В. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2008. — 58 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст самостійної роботи з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій”, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є важливою складовою навчального процесу, яка сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, а також формує вміння навчатися і займатися науковою роботою. Самостійна робота є основним засобом опанування навчального процесу студентами у вільний від занять час.

Метою самостійної роботи є поглиблене вивчення інженерної інфраструктури територій у процесі забезпечення системності державної політики, передусім механізмів її реалізації на регіональному рівні, що дасть основну базу знань, необхідну для ефективної діяльності фахівців у сфері регіонального управління, як теоретиків, так і практиків. Також методичні матеріали передбачають опанування в повному обсязі навчальної програми та формування самостійності як особистісної риси й важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завданням самостійної роботи студентів є вивчення сучасних моделей і шляхів формування інженерної інфраструктури територій в Україні та Європі, стратегії розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм її розвитку, а також закріплення та систематизація здобутих знань з дисципліни, їх застосування при виконанні практичних завдань і наукових робіт і виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студентів з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” становить приблизно 37 % часу, необхідного для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень. Зміст самостійної роботи студента з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача. У пропонованих методичних рекомендаціях розглядаються форми, порядок організації та контролю самостійної роботи студентів. Подаються основні питання з курсу дисципліни, питання для самоконтролю, теми рефератів, а також тестові завдання.

Усебічне засвоєння матеріалу курсу дає змогу студентам **знати**:

- теоретичні й правові засади формування інженерної інфраструктури територій, її складові як елементи політики регіонального розвитку;

- основні напрями формування інженерної інфраструктури територій, її становлення в системі політики регіонального розвитку;
- практику формування інженерної інфраструктури територій.

Уміти:

використовувати:

- категорії інженерної інфраструктури територій, сучасні методологічні підходи у складі державної регіональної політики та політики органів місцевого самоврядування;
- законодавчі акти, форми й методи формування інженерної інфраструктури територій з урахуванням земельних відносин і довкілля для аналізу та розв'язання регіональних проблем;
- технологію, форми й методи оперативного та стратегічного формування інженерної інфраструктури територій;
- адміністративні та економічні важелі розвитку інженерної інфраструктури;

визначати:

- оптимальні шляхи формування інженерної інфраструктури територій та його місце в політиці регіонального розвитку;
- ефективність діючих форм і методів формування та вдосконалення інженерної інфраструктури територій за результатами аналізу планів та програм територій, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- показники розвитку інженерної інфраструктури регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умов наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб;
- основні напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів формування та вдосконалення інженерної інфраструктури територій для забезпечення охорони навколишнього середовища регіону;
- пріоритетні напрями розвитку інженерної інфраструктури регіону, застосовуючи комплексний підхід, результати вивчення показників і методи кореляційно-регресійного аналізу;

розробляти:

- плани, пропозиції (проекти) державних, регіональних і галузевих програм розвитку інженерної інфраструктури територій за результатами аналізу стану транспортної та інженерної інфраструктури територій на основі методології конструювання мо-

делей і виходячи із ресурсного забезпечення та механізмів запровадження державно-управлінських рішень і керувати процесом планування та проектами;

- пропозиції щодо вдосконалення планів розвитку інженерної інфраструктури територій на підставі визначення властивостей та на основі виявлених ознак їхньої недосконалості, зокрема технічної, за результатами вивчення й аналізу ефективності діючих документів, існуючої практики регулювання;
- проекти нормативно-правових актів, спрямовані на підтримку інженерної інфраструктури регіону, забезпечення функціонування інженерно-технічних структур та інституцій різних форм власності у регіонах на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;
- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, регіональних, галузевих, міжгалузевих програм і проектів розвитку і вдосконалення інженерної інфраструктури територій на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) із застосуванням методів системного аналізу;
- практичні рекомендації для органів державної влади й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів розвитку інженерної інфраструктури територій на основі методів порівняльного аналізу стану національної й регіональних мереж інфраструктури, ступеня її стабільності та ефективності;
- механізм реалізації стратегії, стратегічний план формування інженерної інфраструктури територій, вимоги до її програми, здійснювати при плануванні аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів, організувати роботу груп, забезпечувати єдність мети, завдань і засобів реалізації програми формування інженерної інфраструктури територій, контролювати процес і результати реалізації програми формування та вдосконалення, передусім технічної модернізації інженерної інфраструктури територій;

аналізувати:

- проблеми, ресурсний потенціал і напрями розвитку інженерної інфраструктури;
- процеси формування інженерної інфраструктури територій та його елементів, шляхи й методи вдосконалення структури його

інституційного забезпечення, політико-правові та технічні проблеми формування, приймати відповідні управлінські рішення;

контролювати:

- виконання заходів формування інженерної інфраструктури територій, відповідної нормативно-правової бази для їхнього коригування в обумовлені терміни засобами адміністрування.

Отже, методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” спрямовані на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ функціонування інженерної інфраструктури на державному, регіональному і місцевому рівнях, а також навчити застосовувати здобуті ними знання, вміння і навички на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА ТЕРИТОРІЙ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Кількість годин		
		Лекції	Семинарські (практичні) заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4	5
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи інженерної інфраструктури територій			
1	Сутність, об’єкт і функції інженерної інфраструктури територій	2		2
2	Цілі, завдання, критерії інженерної інфраструктури територій	2		2
3	Інженерна інфраструктура територій у політиці регіонального розвитку	2		2
4	Аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій	2		2
5	Прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій	2	2	2
6	Планування інженерної інфраструктури територій	2		2

1	2	3	4	5
7	Стратегічне планування розвитку інженерної інфраструктури територій	2		2
8	Проектування інженерної інфраструктури територій	2	2	2
Змістовий модуль II. Організаційно-правові засади розвитку інженерної інфраструктури територій				
9	Формування організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій	2		2
10	Місцеві державні адміністрації в управлінні інженерною інфраструктурою територій	2	2	3
11	Органи місцевого самоврядування в управлінні інженерною інфраструктурою територій	2	2	3
Змістовий модуль III. Формування інженерної інфраструктури територій				
12	Комунікаційне забезпечення інженерної інфраструктури територій	3	2	2
13	Кадрове забезпечення інженерної інфраструктури територій	3		2
14	Фінансове забезпечення інженерної інфраструктури територій	3	2	2
15	Інженерна інфраструктура раціонального природокористування	3	2	2
Змістовий модуль IV. Інженерна інфраструктура регіонального виробництва				
16	Розвиток інженерної інфраструктури промислових підприємств	3	2	2
17	Агропромисловий комплекс	3	2	2
18	Інженерна інфраструктура транспортного комплексу	3	2	2
19	Комплекс соціальної інфраструктури населених пунктів	3	2	2
Разом годин: 108		46	22	40

ЗМІСТ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“ІНЖЕНЕРНА ІНФРАСТРУКТУРА ТЕРИТОРІЙ”

Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні основи інженерної інфраструктури територій

Тема 1. Сутність, об’єкт і функції інженерної інфраструктури територій

1. Сутність інженерної інфраструктури територій як навчальної дисципліни.
2. Предмет інженерної інфраструктури територій.
3. Функції інженерної інфраструктури територій.
4. Основи теорії інженерної інфраструктури територій.
5. Наукові основи розробки концепції інженерної інфраструктури територій.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність інженерної інфраструктури територій як навчальної дисципліни.
2. Визначте об’єкт інженерної інфраструктури територій.
3. Опишіть мету та завдання дисципліни.
4. Висвітліть функції інженерної інфраструктури територій.
5. Проаналізуйте наукові основи розробки концепції інженерної інфраструктури територій.

Теми рефератів

1. Інженерна інфраструктура територій як навчальна дисципліна.
2. Теоретико-методологічні засади інженерної інфраструктури територій.
3. Джерела та література з навчальної дисципліни “Інженерна інфраструктура територій”.
4. Теорії інженерної інфраструктури територій.
5. Наукові основи розробки концепції інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Предметом дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” є:

- а) поглиблене вивчення інженерної інфраструктури територій у процесі забезпечення системності державної політики, передусім механізмів її реалізації на регіональному рівні;
- б) вивчення стратегії розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм розвитку інженерної інфраструктури;
- в) вивчення сучасних моделей і шляхів формування інженерної інфраструктури територій в Україні та Європі;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

2. До складу інженерної інфраструктури входять:

- а) промислові підприємства України;
- б) підприємства агропромислового комплексу;
- в) транспортна інфраструктура;
- г) житлово-комунальне господарство міст України;
- д) служба побуту;
- е) заклади освіти та охорони здоров'я;
- є) правильні відповіді а)–в);
- ж) правильні відповіді а)–г);
- з) усі відповіді правильні.

3. До складу соціальної інфраструктури населених пунктів входять:

- а) житлово-комунальне господарство;
- б) служба побуту;
- в) транспорт і зв'язок у частині, пов'язаній з обслуговуванням населення;
- г) торгівля та ресторанне господарство;
- д) галузі соціально-культурного призначення (освіта, культура й мистецтво, охорона здоров'я та соціальне забезпечення, фізична культура, спорт, туризм і відпочинок);
- е) правильні відповіді а)–в);
- є) усі відповіді правильні;

4. До основних функцій інженерної інфраструктури територій належать:

- а) виробничі та суспільні;
- б) особисті та суспільні;
- в) особисті та виробничі;

г) правильних відповідей немає.

Література [1; 5; 10; 22; 24; 29]

Тема 2. Цілі, завдання, критерії інженерної інфраструктури територій

1. Цілі інженерної інфраструктури територій.
2. Завдання інженерної інфраструктури територій.
3. Критерії ефективності та практичної значущості інженерної інфраструктури територій.
4. Чинники, пріоритети, напрями реалізації інженерної інфраструктури територій.
5. Діагностика проблем інженерної інфраструктури територій.
6. Формування як діяльність особливого типу.

Питання для самоконтролю

1. Які критерії ефективності та практичної значущості інженерної інфраструктури територій?
2. Визначте основні завдання інженерної інфраструктури територій.
3. Що таке діагностика проблем інженерної інфраструктури територій?
4. Опишіть пріоритети розвитку інженерної інфраструктури територій.
5. Висвітліть головні пріоритети інженерної інфраструктури територій у стратегії регіонального розвитку.

Теми рефератів

1. Цілі, завдання та критерії інженерної інфраструктури територій.
2. Критерії ефективності та практичної значущості інженерної інфраструктури територій.
3. Напрями реалізації інженерної інфраструктури територій на регіональному рівні.
4. Перспективні плани розвитку інженерної інфраструктури територій в Україні та за кордоном: порівняльна характеристика.

Тестові завдання

1. Метою дисципліни “Інженерна інфраструктура територій є:
а) вивчення сучасних моделей і шляхів формування інженерної інфраструктури територій в Україні та Європі;

- б) вивчення стратегії розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм розвитку інженерної інфраструктури;
- в) поглиблене вивчення інженерної інфраструктури територій у процесі забезпечення системності державної політики, передусім механізмів її реалізації на регіональному рівні;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

2. Завданням дисципліни “Інженерна інфраструктура територій” є:

- а) вивчення сучасних моделей і шляхів формування інженерної інфраструктури територій в Україні та Європі;
- б) вивчення стратегії розробки державних, регіональних, відомчих, галузевих, міжгалузевих програм розвитку інженерної інфраструктури;
- в) поглиблене вивчення інженерної інфраструктури територій у процесі забезпечення системності державної політики, передусім механізмів її реалізації на регіональному рівні;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

3. Інженерна інфраструктура територій як навчальний предмет насамперед визначає:

- а) оптимальні шляхи формування інженерної інфраструктури територій та її місце в політиці регіонального розвитку;
- б) ефективність діючих форм і методів формування та вдосконалення інженерної інфраструктури територій за результатами аналізу планів і програм територій, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, з використанням методів порівняльного та інституційного аналізу;
- в) показники розвитку інженерної інфраструктури регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умов наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

4. Державні цільові програми з розвитку інженерної інфраструктури територій розробляються:

- а) за наявності проблеми, розв'язання якої неможливе засобами територіального чи галузевого управління і потребує державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- б) у відповідності мети програми пріоритетним напрямом державної політики;
- в) за необхідності забезпечення міжгалузевих і міжрегіональних зв'язків, технологічно пов'язаних галузей і виробництв;
- г) за наявності реальної можливості ресурсного забезпечення виконання програми;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [22–25; 31; 37; 41]

Тема 3. Інженерна інфраструктура територій у політиці регіонального розвитку України

1. Організація управління інфраструктурним розвитком регіону.
2. Організаційно-правові аспекти регіонального управління інженерною інфраструктурою територій.
3. Пріоритети інженерної інфраструктури територій у стратегії регіонального розвитку.
4. Формування інституційного забезпечення регіональної політики держави та її основні компоненти.
5. Основи стратегічного планування інженерної інфраструктури територій у виробленні державної регіональної політики.
6. Основні методи та важелі державного регулювання інженерної інфраструктури територій.
7. Розробка стратегічного плану регіональних інституцій: аналіз зовнішніх і внутрішніх факторів; визначення місії та стратегічних цілей; розробка програми інституцій; показники оцінки діяльності; фінансовий план.
8. Форми і методи формування інституційного забезпечення регіонального розвитку та їх еволюція.

Питання для самоконтролю

1. Які існують чинники, пріоритети, напрями реалізації інженерної інфраструктури територій?
2. Дайте оцінку рівней централізації та децентралізації інженерної інфраструктури територій в умовах становлення Української державності.
3. Висвітліть особливості організації управління інфраструктурним розвитком регіону.
4. Опишіть організаційно-правові аспекти регіонального управління інженерною інфраструктурою територій.
5. Які ви знаєте основні методи та важелі державного регулювання інженерної інфраструктури територій?
6. У чому полягають форми та методи формування інституційного забезпечення регіонального розвитку?
7. Розкрийте механізми впровадження стратегії розвитку інженерної інфраструктури регіонів.
8. Охарактеризуйте організаційно-правові засади формування управління інженерною інфраструктурою територій.

Теми рефератів

1. Інженерна інфраструктура територій у політиці регіонального розвитку України.
2. Організація управління інфраструктурним розвитком регіону.
3. Особливості прогнозування інженерної інфраструктури територій.
4. Організаційно-правові аспекти регіонального управління інженерною інфраструктурою територій.
5. Проектування інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Знайдіть неправильну відповідь. Розвиток інженерної інфраструктури житлово-комунального господарства в політиці регіонального розвитку має враховувати умови проживання населення. З цією метою вводиться показник інтегрального індексу комфортності проживання населення, який розраховується кумулятивним методом на базі індексу розвитку окремих галузей житлово-комунальної сфери, а саме:

- а) індексу забезпеченості житлом;

- б) індексу благоустрою житлового фонду;
- в) індексу споживання комунальних послуг;
- г) індексу платоспроможності населення;
- д) індексу благоустрою населеного пункту.

2. Структурна перебудова промислового виробництва в політиці регіонального розвитку має здійснюватися за такими напрямками:

- а) реструктуризація підприємств і забезпечення ефективного функціонування їх структурних підрозділів;
- б) підвищення ефективності використання виробничого потенціалу;
- в) підвищення конкурентоспроможності виробництва і збільшення експортного потенціалу підприємств;
- г) посилення соціальної орієнтованості, освоєння випуску нових конкурентоспроможних товарів народного споживання;
- д) оновлення виробництва на науково-технічній основі;
- е) правильні відповіді а) і б);
- є) правильні відповіді а) і в);
- ж) усі відповіді правильні.

3. Найважливішими завданнями розвитку харчової промисловості в політиці регіонального розвитку північних регіонів України є:

- а) створення нових інтегрованих виробництв сільськогосподарської продукції і переробних підприємств різних розмірів і належного агросервісу;
- б) розширення мережі ринкової інфраструктури, удосконалення територіальної організації виробництва, створення сучасної техніко-технологічної бази;
- в) пом'якшення впливу наслідків Чорнобильської катастрофи на виробництво й споживання продуктів харчування, охорону навколишнього середовища;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

4. Основними пріоритетними напрямками розвитку інженерної інфраструктури промислового виробництва будівельних матеріалів у політиці регіонального розвитку мають стати:

- а) оптимізація будівельно-технологічних систем парку будівельної техніки;

- б) структурна перебудова будівельної індустрії, спрямована на виробництво прогресивних видів продукції і застосування ресурсозберігаючих технологій;
- в) екологізація технологій і продукції комплексу, враховуючи ресурсні та екологічні обмеження діяльності його підприємств та організацій;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) правильні відповіді б) і в);
- е) усі відповіді правильні.

Література [22–24; 26; 27; 29]

Тема 4. Аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій

1. Аналіз у політиці регіонального розвитку.
2. Аналіз регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.
3. Аналіз розвитку економічних районів України.
4. Види та методи аналізу регіонального розвитку.
5. Характеристика внутрішнього стану регіону та регіональних інституцій.

Питання для самоконтролю

1. Що таке аналіз у політиці регіонального розвитку?
2. Дайте визначення аналізу регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.
3. Що таке стратегічний аналіз середовища?
4. Назвіть основні методи аналізу регіонального розвитку.
5. Проаналізуйте рівень розвитку економічних районів України.

Теми рефератів

1. Аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій.
2. Аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій у Західній та Східній Україні: порівняльна характеристика.
3. Аналіз регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.
4. Методи аналізу регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій базується на застосуванні таких методів:

- а) методу побудови ієрархічної системи моделей;
- б) індуктивного методу;
- в) дедуктивного методу;
- г) методів експертного оцінювання при побудові сталого розвитку інженерної інфраструктури територій;
- д) правильні відповіді а) і г);
- е) правильні відповіді б) і в);
- є) усі відповіді правильні.

2. Методи експертного оцінювання охоплюють такі задачі:

- а) інтерпретації — вивчення ситуації за зашумленими даними, що спостерігаються;
- б) діагностування та моніторингу;
- в) прогнозування та планування;
- г) проектування та навчання;
- д) управління;
- е) правильні відповіді а)–в);
- є) правильні відповіді г) і д);
- ж) усі відповіді правильні.

3. Економічний аналіз розвитку інженерної інфраструктури територій складається з:

- а) попереднього (перспективного, прогнозного) аналізу;
- б) наступного (подальшого) ретроспективного аналізу;
- в) внутрішньогосподарського аналізу;
- г) міжгосподарського та тематичного аналізу;
- д) техніко-економічного та соціально-економічного аналізу;
- е) порівняльного та діагностичного (експрес-аналізу) аналізу;
- є) факторного та маржинального аналізу;
- ж) функціонально-вартісного аналізу;
- з) схоластичного та внутрішнього аналізу;
- и) правильні відповіді а)–в);
- і) правильні відповіді г)–е);
- ї) усі відповіді правильні.

4. Основними рисами економічного аналізу розвитку інженерної інфраструктури територій є:

- а) розроблення та використання в аналізі системи показників;
- б) оцінювання цих показників у взаємозв'язку та взаємозалежності;
- в) системний підхід для вивчення об'єктів аналізу;
- г) узагальнення матеріалів аналізу;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [2; 3; 5; 6; 22; 24; 48; 58; 59]

Тема 5. Прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій

1. Прогнозування: поняття, сутність, форми та методи.
2. Система прогнозів.
3. Порядок розроблення прогнозів інженерної інфраструктури територій.
4. Прогнозування регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.
5. Довгострокове, середньострокове та короткострокове прогнозування.
6. Макропропорції у прогнозуванні.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність прогнозування.
2. Охарактеризуйте особливості прогнозування інженерної інфраструктури територій.
3. Що таке система прогнозів для інженерної інфраструктури територій?
4. У чому полягає прогнозування регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій?
5. Які бувають види прогнозування за тривалістю часу?
6. Покажіть макропропорції у прогнозуванні.

Теми рефератів

1. Прогнозування регіонального розвитку інженерної інфраструктури територій.
2. Короткострокове прогнозування розвитку інженерної інфра-

- структури територій.
3. Середньострокове прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій.
 4. Довгострокове прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. У теорії та практиці прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій розрізняють такі групи пропорцій в економіці:

- а) загальноекономічні;
- б) міжгалузеві;
- в) внутрішньогалузеві;
- г) внутрівиробничі;
- д) правильні відповіді а) і в);
- е) правильні відповіді б) і г);
- є) усі відповіді правильні.

2. В умовах ринкової економіки прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій відіграє таку роль:

- а) ринкове господарство, куди входить інженерна інфраструктура територій, відрізняється постійними коливаннями кон'юнктури, що безпосередньо відбувається на частці кожного продавця і покупця, тому в цих умовах прогнозування стає невід'ємним елементом розроблення ринкової стратегії і тактики на будь-якому рівні господарства;
- б) у ринковому господарстві прогнозування є вихідним пунктом при обґрунтуванні довгострокових і директивних планів, великих проектів;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

3. До індуктивних методів прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій належать:

- а) методи прогновної екстраполяції;
- б) метод найменших квадратів;
- в) методи моделювання та метод змінних середніх;
- г) метод адаптивного згладжування;
- д) метод інтерв'ю та аналітичний метод;
- е) розроблення сценарію та генерація ідей;

- є) метод комісій та колективної генерації ідей (мозкова атака);
- ж) матричний метод;
- з) правильні відповіді а)–г);
- и) правильні відповіді д)–ж);
- і) усі відповіді правильні.

4. До формалізованих методів прогнозування розвитку інженерної інфраструктури територій належать:

- а) методи прогновної екстраполяції;
- б) метод найменших квадратів;
- в) методи моделювання та метод змінних середніх;
- г) метод адаптивного згладжування;
- д) метод інтерв'ю та аналітичний метод;
- е) розроблення сценарію та генерація ідей;
- є) метод комісій та колективної генерації ідей (мозкова атака);
- ж) матричний метод;
- з) правильні відповіді а)–г);
- и) правильні відповіді д)–ж);
- і) усі відповіді правильні.

Література [22–24; 41; 44; 47; 48; 59]

Тема 6. Планування інженерної інфраструктури територій

1. Сутність, форми та методи планування інженерної інфраструктури територій та її еволюція.
2. Макропропорції, цільове орієнтування стратегії та визначення пріоритетів інженерної інфраструктури територій.
3. Технологія, системи, моделі та організаційне забезпечення процесу планування інженерної інфраструктури територій.
4. Розробка програм розвитку інженерної інфраструктури регіонів та стратегія євроінтеграції України.
5. Розробка плану розвитку регіональних інституцій інженерної інфраструктури: аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів; визначення місії та стратегічних цілей; розробка програми інституцій; показники оцінки діяльності; фінансовий план.
6. Оцінювання (вимірювання) та моніторинг результатів реалізації стратегій інженерної інфраструктури територій.

Питання для самоконтролю

1. Визначте етапи та функції стратегічного планування інженерної інфраструктури територій.

2. Назвіть основні складові плану розвитку регіональних інституцій інженерної інфраструктури.
3. Охарактеризуйте фінансовий план розвитку регіональних інституцій інженерної інфраструктури.
4. Як впроваджується стратегія планування інженерної інфраструктури територій?
5. Визначте головні пріоритети розвитку інженерної інфраструктури територій.

Теми рефератів

1. Планування інженерної інфраструктури територій.
2. Розробка програм розвитку інженерної інфраструктури регіонів та стратегія євроінтеграції України.
3. Довгострокові та середньострокові документи та пріоритети стратегій планування інженерної інфраструктури територій у державному управлінні.
4. Оцінювання та моніторинг результатів реалізації стратегій інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Предметом планування розвитку інженерної інфраструктури територій є:

- а) вивчення можливостей використання у практичній діяльності із складання стратегічних прогнозів, проектів програм і планів об'єктивних законів, що визначають розвиток ринкової економіки, розроблення й удосконалювання методології та методики розв'язання різноманітних проблем, в тому числі розвитку інженерної інфраструктури територій, а також організації його здійснення;
- б) діяльність суб'єктів господарювання, структурних елементів національної економіки, уся національна економіка країни з позиції їх майбутнього стану в найближчій і довгостроковій перспективах;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

2. Об'єктом планування розвитку інженерної інфраструктури територій є:

- а) вивчення можливостей використання у практичній діяльності із складання стратегічних прогнозів, проектів програм і планів об'єктивних законів, що визначають розвиток ринкової економіки, розроблення й удосконалення методології й методики розв'язання різноманітних проблем, у тому числі розвитку інженерної інфраструктури територій, а також організації його здійснення;
- б) діяльність суб'єктів господарювання, структурних елементів національної економіки, уся національна економіка країни з позиції їх майбутнього стану в найближчій і довгостроковій перспективах;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

3. Форми планування інженерної інфраструктури територій залежать від:

- а) рівнів планування (міждержавний, загальнодержавний та регіональний) суб'єктів господарювання, їх асоціацій;
- б) сфери планування (соціальний, науково-технічний, екологічний, фінансовий та інші аспекти планування);
- в) горизонту планування (довгострокове, середньострокове, поточне);
- г) кола розв'язуваних проблем (стратегічне й тактичне планування);
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

4. Плануванню розвитку інженерної інфраструктури територій властиві такі характерні риси:

- а) переважна спрямованість у середньострокову та довгострокову перспективи;
- б) орієнтація на вирішення ключових, визначальних для розглянутої системи цілей, від чого залежить її виживання, сталий розвиток;
- в) урахування впливу на плановий об'єкт численних зовнішніх факторів позитивного та негативного впливу і розробка відповідних заходів;

- г) адаптивний характер, тобто здатність передбачати зміни внутрішнього і зовнішнього середовищ, планового об'єкта і пристосовувати до них його функціонування;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

5. У процесі планування розвитку інженерної інфраструктури територій використовують такі методи:

- а) балансовий, нормативний, аналітичний, програмно-цільовий;
- б) економіко-математичного моделювання, експертних оцінок;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література [16–18; 31; 35; 36]

Тема 7. Стратегічне планування розвитку інженерної інфраструктури територій

1. Особливості стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій на національному рівні в Україні.
2. Цільове орієнтування стратегії планування розвитку інженерної інфраструктури територій та визначення пріоритетів.
3. Система стратегічного планування інженерної інфраструктури територій та її складові.
4. Сутність, форми, методи та еволюція підходів до стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій.
5. Етапи стратегічного планування розвитку територій.
6. Функції, технологія та організаційне забезпечення процесу стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій.
7. Моделі системи стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій.
8. Довгострокові документи стратегічного планування.
9. Середньострокові документи стратегічного планування розвитку територій. Розробка програм розвитку регіонів.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте особливості стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій на національному рівні в Україні.
2. Які ви знаєте моделі системи стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій?
3. Що таке довгострокові та середньострокові документи стратегічного планування розвитку територій?
4. Охарактеризуйте систему стратегічного планування інженерної інфраструктури територій та її складові.
5. У чому полягає цільове орієнтування стратегії та визначення пріоритетів інженерної інфраструктури територій?
6. Розкрийте сутність та особливості стратегічного планування інженерної інфраструктури територій.
7. Які форми та методи стратегічного планування інженерної інфраструктури територій ви знаєте?
8. Опишіть етапи стратегічного планування інженерної інфраструктури територій.
9. Охарактеризуйте функції стратегічного планування інженерної інфраструктури територій.
10. У чому полягають технологія, системи та моделі стратегічного планування інженерної інфраструктури територій?
11. Що таке довгострокові й середньострокові документи в стратегічному плануванні інженерної інфраструктури територій?
12. Висвітліть головні пріоритети стратегічного планування інженерної інфраструктури територій у державному управлінні.

Теми рефератів

1. Стратегічне планування розвитку інженерної інфраструктури територій.
2. Система стратегічного планування інженерної інфраструктури територій та її складові.
3. Довгострокові й середньострокові документи та пріоритети стратегії стратегічного планування інженерної інфраструктури територій у державному управлінні.
4. Організація стратегічного планування та складання стратегічного плану.

5. Пріоритети стратегії розвитку держави у плануванні інженерної інфраструктури територій та їх визначення.

Тестові завдання

1. Стратегічне планування — це:

- а) процес, який націлений на розробку та впровадження стратегії розвитку середовища, в якому існує громада та пристосовує його до змін оточення;
- б) процес, спрямований у майбутнє, який визначає цілі та напрями розвитку, методи і способи досягнення цих цілей;
- в) процес, який програмує майбутні події, рівень розвитку, структуру територіальної громади, а також її місце в навколишньому середовищі;
- г) циклічний процес, який містить у собі аналіз і коригування реалізації стратегічного плану на різних етапах його втілення;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

2. Одним з етапів стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій є програмування. Програми з розвитку інженерної інфраструктури територій, розроблені на будь-якому рівні управлінської ієрархії мають містити:

- а) перелік основних розв'язуваних задач;
- б) сукупність і послідовність заходів, за допомогою яких вона реалізується;
- в) розрахунок прямих і непрямих витрат усіх основних видів ресурсів, які використовуються при здійсненні цих заходів;
- г) розподіл завдань за термінами і виконавцями;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

3. У процесі реалізації стратегічні програми з розвитку інженерної інфраструктури територій виконують такі функції:

- а) здійснюють орієнтацію програм не на продукцію, що випускається, а на задоволення певних суспільних потреб;
- б) посилення цільової спрямованості планових розрахунків розвитку інженерної інфраструктури територій, створення можливості переходу в процесі стратегічного планування від визначених цілей до розрахунку ресурсів;

- в) формування стратегії для комплексного розв'язання певних проблем, забезпечення можливості формування комплексу заходів не за окремими ознаками (галузевими, регіональними), а за ознакою розв'язуваної проблеми;
- г) зміни сформованих темпів і пропорцій розвитку (забезпечення) структурних змін, що неможливо здійснити в рамках раніше сформульованої системи економічної політики;
- д) правильні відповіді а)–в);
- е) правильні відповіді б) і г);
- є) усі відповіді правильні.

4. Важливою особливістю стратегічних планів розвитку інженерної інфраструктури територій є те, що вони:

- а) є інструментами реалізації політики відповідних суб'єктів управління;
- б) розкривають цілі та шляхи в майбутнє різних об'єктів економіки і країни загалом;
- в) визначають етапи соціально-економічного розвитку суспільства загалом і його окремих підсистем;
- г) є мірилом, критерієм економічного та соціального прогресу суспільства;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [10–13; 19; 52; 58]

Тема 8. Проектування інженерної інфраструктури територій

1. Розробка проектів побудови та розвитку інженерної інфраструктури територій.
2. Керівник проекту.
3. Створення проектної команди. Виникнення проекту.
4. Управління змістом проекту. Управління часом у проекті.
5. Управління вартістю у проекті. Управління якістю у проекті.
6. Управління людськими ресурсами у проекті.
7. Управління комунікаціями у проекті.
8. Проектні ризики та управління ризиком у проекті.
9. Управління закупівлями у проекті.
10. Упровадження проекту.
11. Завершення проекту. Фінансування, кошторис і бюджет проекту.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть форми та методи планування інженерної інфраструктури території.
2. Охарактеризуйте розробку програм розвитку інженерної інфраструктури регіонів у контексті стратегії євроінтеграції України.
3. У чому полягає оцінювання та моніторинг результатів реалізації стратегій інженерної інфраструктури територій?
4. Охарактеризуйте розробку проектів побудови та розвитку інженерної інфраструктури територій.
5. Проаналізуйте роль керівника проекту розвитку інженерної інфраструктури територій.
6. У чому полягає управління змістом проекту?
7. Що таке управління часом у проекті?
8. Дайте визначення поняття “управління вартістю у проекті”.
9. Опишіть головні особливості управління якістю у проекті.
10. Що таке управління людськими ресурсами в проекті?
11. Дайте характеристику управління комунікаціями в проекті, особливостей упровадження та завершення проекту розвитку інженерної інфраструктури територій.
12. Що таке проектні ризики та управління ризиком у проекті?
13. Опишіть фінансування, кошторис і бюджет проекту.

Теми рефератів

1. Проектування інженерної інфраструктури територій.
2. Розробка проектів побудови інженерної інфраструктури територій.
3. Розробка проектів розвитку інженерної інфраструктури територій.
4. Управління змістом проекту інженерної інфраструктури територій.
5. Управління людськими ресурсами під час проектування інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Проектування розвитку інженерної інфраструктури територій ґрунтується на:

- а) системі цілеспрямованих проектних розробок щодо розвитку відповідних об'єктів інфраструктури;

- б) системі заходів, погоджених за термінами, ресурсами, виконавцями проекту;
- в) на заходах щодо розвитку виробництва, виробничої та соціальної інфраструктури;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) правильні відповіді в) і г);
- е) усі відповіді правильні.

2. У процесі проектування мають розроблятися різні варіанти розвитку відповідних об'єктів управління інженерною інфраструктурою для того, щоб було можливо:

- а) вибрати оптимальний у даній господарській ситуації проект стратегічного плану;
- б) мати в наявності такий варіант проекту стратегічного плану, який у майбутньому відповідатиме новим умовам господарювання і ринкової кон'юнктури;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

3. Характерною особливістю проектування інженерної інфраструктури є те, що в процесі проектування можливо:

- а) вибрати оптимальний у даній господарській ситуації проект стратегічного плану;
- б) мати в наявності такий варіант проекту стратегічного плану, який у майбутньому відповідатиме новим умовам господарювання і ринкової кон'юнктури;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

4. Проект стратегічного планування розвитку інженерної інфраструктури територій в умовах перехідної економіки України виявляється:

- а) у зміні соціально-економічної природи планів, що розробляються різними суб'єктами управління;
- б) у перетворенні в інструмент посилення стратегічного характеру проектування;
- в) у поліпшенні наукової обґрунтованості проектів стратегічних планів інженерної інфраструктури територій, які мають стати дієвим механізмом регулювання соціально-економічних процесів, що відбуваються в суспільстві;
- г) у демократизації процесу планування інженерної інфраструктури територій;

- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [7; 10; 11; 16; 17; 19]

Змістовий модуль II. Організаційно-правові засади розвитку інженерної інфраструктури територій

Тема 9. Формування організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій

1. Організаційно-правові засади формування управління інженерною інфраструктурою територій.
2. Планування розвитку міської та регіональної інфраструктури територій.
3. Планування виробничої інфраструктури регіону (міста, території).
4. Планування соціальної інфраструктури та житлової політики у населених пунктах (містах).
5. Планування розвитку транспортної інфраструктури регіону.
6. Планування наукової інфраструктури регіону.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте відмінності планування розвитку міської та регіональної інфраструктури територій.
2. Опишіть особливості планування соціальної інфраструктури та житлової політики у населених пунктах (містах).
3. Опишіть планування розвитку транспортної інфраструктури регіону.
4. У чому полягає планування наукової інфраструктури регіону?
5. Розкрийте особливості планування соціально-економічної інфраструктури комунікаційного комплексу регіону.
6. У чому полягає планування управління трудовими ресурсами регіону та міста і сучасні тенденції їх розвитку?
7. Охарактеризуйте проблеми ефективного планування використання трудових ресурсів інженерної інфраструктури.

Теми рефератів

1. Особливості формування організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій.
2. Планування соціально-економічної інфраструктури комунікаційного комплексу регіону.

3. Планування виробничої інфраструктури регіону (міста, території).
4. Системний підхід у плануванні управління трудовими ресурсами територій.

Тестові завдання

1. Організаційна структура управління інженерною інфраструктурою промислових підприємств України включає:

- а) виробничу структуру підприємств і склад управлінських робіт;
- б) трудомісткість управлінських робіт і регламентовані строки виконання управлінських робіт;
- в) специфіку управлінських робіт та систему охоплення управлінськими роботами об'єктів управління;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

2. З метою вдосконалення управління організаційною структурою інженерної інфраструктури підприємств необхідно:

- а) перевести виробничу службу управління з підпорядкування головному інженеру в підпорядкування заступнику генерального директора з виробництва;
- б) доповнити склад управлінських робіт, які мають виконуватися виробничою службою управління, особливо за такими конкретними функціями, як організація та диспетчеризація виробництва;
- в) реорганізувати структуру виробничого відділу за секторами на основі більш обґрунтованої системи розподілу управлінської праці з урахуванням результатів кластерного аналізу та використання інших раніше намічених методів;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

3. Головними проблемами формування організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій слід вважати:

- а) проблему створення функціональних підрозділів організації управління інженерною інфраструктурою територій;
- б) створення системи контролю та підготовки управлінців для інженерної інфраструктури територій;

- в) посилення фінансування системи формування організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій;
- г) правильні відповіді б) і в);
- д) усі відповіді правильні.

4. Головними шляхами вдосконалення управління організаційною структурою інженерної інфраструктури територій є:

- а) подальша децентралізація організаційної структури управління інженерною інфраструктурою територій шляхом передачі деяких функцій з верхніх ешелонів управління до нижчих;
- б) розширення самостійності та відповідальності всіх підрозділів за результати роботи, орієнтація їх на вимоги ринку й на підвищення ефективності виробництва;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

Література [19; 22–27; 31; 35; 37]

Тема 10. Місцеві державні адміністрації в управлінні інженерною інфраструктурою територій

1. Місцеві державні адміністрації в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Діяльність обласних державних адміністрацій у процесі управління інженерною інфраструктурою територій.
3. Діяльність районних державних адміністрацій в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
4. Повноваження та функції місцевих органів виконавчої влади в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
5. Кадрове та фінансове забезпечення інженерної інфраструктури територій.
6. Удосконалення організаційно-функціональної структури місцевих органів виконавчої влади в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте роль місцевих державних адміністрацій в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Охарактеризуйте діяльність обласних й районних державних адміністрацій у процесі управління інженерною інфраструктурою територій.

3. Які повноваження та функції мають місцеві органи виконавчої влади в управлінні інженерною інфраструктурою територій?
4. Розкрийте особливості державного регулювання кадрового забезпечення інженерної інфраструктури територій.
5. Охарактеризуйте роль регіональних і місцевих органів державного управління в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
6. Дайте характеристику внутрішнього стану органу влади.

Теми рефератів

1. Роль місцевих державних адміністрацій в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Діяльність обласних державних адміністрацій в процесі управління інженерною інфраструктурою територій.
3. Діяльність районних державних адміністрацій в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
4. Кадрове та фінансове забезпечення інженерної інфраструктури територій з боку органів державної влади та управління.
5. Стратегія євроінтеграції України та інфраструктура державних інституцій.

Тестові завдання

1. Пріоритетними напрямками місцевих державних адміністрацій у розвитку інженерної інфраструктури освіти в регіонах є:

- а) забезпечення моральної, інтелектуальної та психологічної готовності всіх громадян до виконання вимог Конституції України щодо повної загальної середньої освіти;
- б) сприяння формуванню нових економічних основ системи освіти, створення належної матеріально-технічної бази;
- в) створення системи своєчасного виявлення обдарованих учнів, відкриття гімназій, ліцеїв, коледжів;
- г) спрямування трудового виховання на формування цивілізованого господаря;
- е) здійснення відповідно до перспективних змін ринку праці структурного реформування професійно-технічної освіти;
- є) правильні відповіді б) і е);
- ж) усі відповіді правильні;
- з) правильних відповідей немає.

2. З метою сталого розвитку інженерної інфраструктури територій обласні та місцеві державні адміністрації повинні:

- а) використовувати можливості інтеграції інфраструктури регіонів у загальнонаціональну та світову економіку шляхом сприяння створенню вільних економічних зон, підтримки малого та середнього бізнесу, усунення регіональних обмежень співробітництва;
- б) створювати належні умови для залучення інвестицій, сприяючи створенню спільних підприємств, кредитних спілок з метою поліпшення фінансування модернізації інженерної інфраструктури;
- в) сприяти створенню міжрегіональних інвестиційних фондів, лізингових і ощадно-позичкових компаній;
- г) надавати підтримку експортно-імпортним регіональним і міжрегіональним зв'язкам підприємств і підприємницьких структур;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

3. Державні цільові програми з розвитку інженерної інфраструктури територій, які реалізують місцеві державні адміністрації, розробляються за таких умов:

- а) наявності проблеми, розв'язання якої неможливо засобами територіального чи галузевого управління і потребує державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- б) відповідності мети програми пріоритетним напрямкам державної політики;
- в) необхідності забезпечення міжгалузевих і міжрегіональних зв'язків, технологічно пов'язаних галузей та виробництв;
- г) наявності реальної можливості ресурсного забезпечення виконання програми;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

4. За своєю спрямованістю державні цільові програми з розвитку інженерної інфраструктури територій поділяються на:

- а) економічні та наукові;
- б) науково-технічні та соціальні;

- в) національно-культурні та екологічні;
- г) оборонні та правоохоронні;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [31; 33; 35; 37; 48; 54]

Тема 11. Органи місцевого самоврядування в управлінні інженерною інфраструктурою територій

1. Діяльність органів місцевого самоврядування органів місцевого самоврядування в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Структура інституційного забезпечення.
3. Управління інженерною інфраструктурою територій у перспективних (річних), поточних (квартальних), оперативних (місячних, тижневих) планах діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Завдання, функції та повноваження у процесі управління інженерною інфраструктурою територій.
5. Кадрове, матеріальне та фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування щодо управління інженерною інфраструктурою територій.
6. Організація роботи проєктувальної діяльності органів і посадових осіб в управлінні інженерною інфраструктурою територій.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте діяльність органів місцевого самоврядування в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Опишіть завдання, функції та повноваження органів місцевого самоврядування в процесі управління інженерною інфраструктурою територій.
3. Розкрийте особливості управління інженерною інфраструктурою територій у перспективних (річних), поточних (квартальних), оперативних (місячних, тижневих) планах діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Покажіть особливості діяльності органів місцевого самоврядування в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
5. Дайте оцінку ролі виконавчих органів рад в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
6. Проаналізуйте кадрове, матеріальне та фінансове забезпечення

діяльності органів місцевого самоврядування щодо управління інженерною інфраструктурою територій.

Теми рефератів

1. Органи місцевого самоврядування в управлінні інженерною інфраструктурою територій.
2. Управління інженерною інфраструктурою територій у перспективних (річних) планах діяльності органів місцевого самоврядування.
3. Управління інженерною інфраструктурою територій у перспективних поточних (квартальних) планах діяльності органів місцевого самоврядування.
4. Управління інженерною інфраструктурою територій у перспективних оперативних (місячних, тижневих) планах діяльності органів місцевого самоврядування.

Тестові завдання

1. З метою сталого розвитку інженерної інфраструктури територій органи місцевого самоврядування повинні:

- а) використовувати можливості інтеграції інфраструктури регіонів у загальнонаціональну та світову економіку шляхом сприяння створенню вільних економічних зон, підтримки малого та середнього бізнесу, усунення регіональних обмежень співробітництва;
- б) забезпечувати належні умови для залучення інвестицій, створювати спільні підприємства, кредитні спілки з метою поліпшення фінансування модернізації інженерної інфраструктури;
- в) сприяти створенню міжрегіональних інвестиційних фондів, лізингових і ощадно-позичкових компаній;
- г) надавати підтримку експортно-імпортним регіональним і міжрегіональним зв'язкам підприємств і підприємницьких структур;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

2. Основними напрямками діяльності органів місцевого самоврядування щодо розвитку інфраструктури теплопостачання населених пунктів мають стати:

- а) створення централізованого теплопостачання, яке має бути найбільш ефективним за питомими експлуатаційними характеристиками і капітальними витратами;
- б) створення децентралізованого теплопостачання, яке має бути максимально наближеним до споживача;
- в) поєднання централізованого та децентралізованого теплопостачання населених пунктів України;
- г) створення децентралізованого теплопостачання двох видів: використання котельень (дахових, убудованих чи окремо розташованих) і поквартирне теплопостачання.

3. Першочерговими завданнями органів місцевого самоврядування, спрямованими на розвиток інфраструктури газопостачання населених пунктів, мають бути:

- а) створення єдиного координаційного центру управління і прогнозування газоспоживання, визначення економічно оптимальних джерел газопостачання;
- б) розробка єдиної цінової політики на природний і зріджений газ для споживачів міст України;
- в) удосконалення обліку і контролю споживання газу споживачами, запровадження газових лічильників;
- г) усі відповіді правильні.

4. Основними напрямками діяльності органів місцевого самоврядування щодо підвищення ефективності управління інфраструктурою міського пасажирського транспорту є:

- а) оновлення рухомого складу міського пасажирського транспорту;
- б) розробка і реалізація комплексу дієвих заходів, спрямованих на збереження функціональних можливостей транспортної схеми міст та її розвитку для розв'язання першочергових проблем перевезення пасажирів;
- в) приватизація комунальних транспортних підприємств;
- г) правильні відповіді а) і б).

Література [12; 15; 17; 18; 35]

Змістовий модуль III. Формування інженерної інфраструктури територій

Тема 12. Комунікаційне забезпечення інженерної інфраструктури територій

1. Сутність та особливості комунікаційного забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Мета і завдання комунікаційного забезпечення інженерної інфраструктури територій.
3. Роль місцевих державних адміністрацій у комунікаційному забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
4. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо забезпечення розвитку комунікацій інженерної інфраструктури територій.
5. Планування управління, облаштування інженерної інфраструктури, підвищення продуктивності системи.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність та особливості комунікаційного забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Охарактеризуйте роль місцевих державних адміністрацій у комунікаційному забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
3. Розкрийте діяльність органів місцевого самоврядування щодо забезпечення розвитку комунікацій інженерної інфраструктури територій.
4. У чому полягають структурні перетворення у взаємовідносинах органів місцевого самоврядування з підприємствами та організаціями у сфері комунікаційного обслуговування інженерної інфраструктури територій?
5. Обґрунтуйте планування стратегій розвитку комунікаційної системи інженерної інфраструктури міста та регіону.

Теми рефератів

1. Комунікаційне забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Структурні перетворення у взаємовідносинах органів місцевого самоврядування з підприємствами та організаціями у сфері комунікаційного обслуговування інженерної інфраструктури територій.

3. Роль місцевих державних адміністрацій у комунікаційному забезпеченні інженерної інфраструктури території.
4. Діяльність органів місцевого самоврядування щодо забезпечення розвитку комунікацій інженерної інфраструктури території.

Тестові завдання

1. Характерною рисою розвитку транспортної інфраструктури України є:

- а) висока маневреність і швидкість доставки вантажів і пасажирів;
- б) практично безальтернативне надання послуг з перевезення пасажирів у переважній більшості міст, у міському та міжміському сполученні;
- в) можливість здійснення перевезень “від дверей до дверей”;
- г) відносно низька капіталомісткість;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді б) і в);
- є) усі відповіді правильні.

2. Стратегічним напрямом розвитку національної інфраструктури зв'язку на найближчу перспективу є:

- а) реструктуризація інфраструктури зв'язку;
- б) лібералізація інфраструктури зв'язку;
- в) відкриття ринку послуг зв'язку для прискореного розвитку;
- г) створення технічної бази щодо формування інформаційного суспільства шляхом упровадження новітніх технологій інтеграції з глобальною та європейською інформаційною інфраструктурою;
- д) забезпечення засобами й послугами зв'язку на рівні платоспроможного попиту забезпеченості зв'язком органів управління державою і обороною;
- е) правильні відповіді а) і б);
- є) правильні відповіді в) — д);
- ж) усі відповіді правильні.

3. Концепція маркетингу у сфері комунікаційного розвитку інженерної інфраструктури території включає:

- а) концепцію вдосконалення діяльності підприємств зв'язку та транспортних підприємств;
- б) концепцію вдосконалення послуг;
- в) концепцію інтенсифікації комерційної діяльності;

- г) концепцію традиційного маркетингу;
- д) концепцію соціально-етичного маркетингу;
- е) правильні відповіді а), в), і г);
- є) усі відповіді правильні.

4. Головними стратегіями комунікаційного забезпечення розвитку інженерної інфраструктури територій є:

- а) стратегія диференціації;
- б) стратегія вузької спеціалізації;
- в) стратегія диверсифікації;
- г) стратегія вертикальної інтеграції.

Література [15; 19; 20–24; 29; 47; 52; 53]

Тема 13. Кадрове забезпечення інженерної інфраструктури територій

1. Державне регулювання кадрового забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Роль регіональних і місцевих органів державного управління в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
3. Діяльність органів місцевого самоврядування в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
4. Планування управління трудовими ресурсами регіону та міста і сучасні тенденції їх розвитку.
5. Регіональні особливості планування відтворення трудових ресурсів інженерної інфраструктури територій у період ринкових трансформацій економіки.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте роль державного регулювання кадрового забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Які методи оцінювання у плануванні кадрового забезпечення інженерної інфраструктури територій ви знаєте?
3. Визначте системний підхід до планування управління трудовими ресурсами територій.
4. Як здійснюється планування управління трудовими ресурсами регіону?
5. Як здійснюється планування управління трудовими ресурсами міста?

Теми рефератів

1. Кадрове забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Роль регіональних органів державного управління в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
3. Роль місцевих органів державного управління в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій.
4. Проблеми ефективного планування використання трудових ресурсів інженерної інфраструктури.

Тестові завдання

1. У ході вивчення потреб кадрового забезпечення інженерної інфраструктури територій застосовуються такі методи:

- а) мікроелементного нормування;
- б) аналітичного нормування;
- в) статистичного нормування;
- г) експертного нормування;
- д) правильні відповіді в) і г);
- е) усі відповіді правильні.

2. Підвищення кваліфікації персоналу в кадровому забезпеченні інженерної інфраструктури територій передбачає:

- а) поглиблення й подальше вдосконалення технічних та економічних знань, виробничого досвіду і навиків працівників у межах їх спеціальностей або розширення кваліфікованого профілю працівників шляхом навчання інших суміжних професій;
- б) рівень професійної підготовки, технічних знань, практичний досвід і кваліфікаційна праця, що потребує спеціальної підготовки працівника, наявності в нього необхідних знань, умінь і навичок;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) правильних відповідей немає.

3. Кадрове забезпечення інженерної інфраструктури АПК України на сучасному етапі розвитку включає такі елементи:

- а) формування кадрового потенціалу;
- б) моделювання робочих місць працівників управління;
- в) професійний добір кадрів управління;
- г) формування резерву на висування;
- д) управління професійним зростанням керівних кадрів;

- е) правильні відповіді а)–в);
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

IV. Роль кадрового забезпечення в організації управління інженерною інфраструктурою промислових підприємств полягає:

- а) в удосконаленні організації функцій управління через забезпечення оптимальності поділу та кооперації управлінської праці;
- б) в управлінні внутрішньоорганізаційними змінами з метою широкого залучення персоналу до процесу забезпечення якості в усіх сферах діяльності підприємства;
- в) в організації оптимальної кількості зв'язків між органами управління;
- г) у виконанні частини управлінських функцій в режимі самоуправління;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

Література [31; 32; 35; 41; 45; 50; 54]

Тема 14. Фінансове забезпечення інженерної інфраструктури територій

1. Планування бюджетних ресурсів регіону для розвитку інженерної інфраструктури територій.
2. Концептуальні засади планування формування місцевих бюджетів для фінансування розвитку інженерної інфраструктури територій.
3. Планування фінансових ресурсів регіональних підприємств, спрямованих на розвиток інженерної інфраструктури територій.
4. Планування фінансово-кредитних ресурсів ОМС.
5. Планування заходів підвищення інвестиційної привабливості та інвестиційного рейтингу регіону.
6. Формування регіональних інвестиційних програм та планів.

Питання для самоконтролю

1. Дайте оцінку ролі державних органів влади та управління у фінансовому забезпеченні розвитку інженерної інфраструктури територій.

2. Розкрийте особливості планування видатків центрального, регіонального та місцевих бюджетів на фінансування розвитку інженерної інфраструктури територій.
3. Охарактеризуйте особливості планування фінансових ресурсів регіональних підприємств, спрямованих на розвиток інженерної інфраструктури територій.
4. Опишіть формування регіональних інвестиційних програм і планів.
5. Розкрийте особливості планування та прогнозування видів інвестиційних ризиків та методи їх оцінювання.
6. Опишіть характерні особливості формування регіональних інвестиційних програм і планів.

Теми рефератів

1. Фінансове забезпечення інженерної інфраструктури територій.
2. Особливості планування видатків центрального, регіонального та місцевих бюджетів на фінансування інженерної інфраструктури територій.
3. Роль державних органів влади та управління у фінансовому забезпеченні розвитку інженерної інфраструктури територій.
4. Планування залучення інвестицій у розвиток інженерної інфраструктури регіону.
5. Планування залучення інвестицій у розвиток інженерної інфраструктури міста.

Тестові завдання

1. З метою забезпечення фінансування сталого розвитку інженерної інфраструктури територій обласні та місцеві державні адміністрації, а також органи місцевого самоврядування повинні:

- а) використовувати можливості інтеграції інфраструктури регіонів у загальнонаціональну та світову економіку через сприяння створенню вільних економічних зон, підтримку малого та середнього бізнесу, усунення регіональних обмежень співробітництва;
- б) створювати належні умови для залучення інвестицій, створення спільних підприємств, кредитних спілок з метою поліпшення фінансування модернізації інженерної інфраструктури;

- в) сприяти створенню міжрегіональних інвестиційних фондів, лізингових і ощадно-позичкових компаній;
- г) надавати підтримку експортно-імпортним регіональним і міжрегіональним зв'язкам підприємств і підприємницьких структур;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

2. Основними джерелами фінансування інженерної інфраструктури населених пунктів є:

- а) кошти з державного бюджету;
- б) кошти з місцевих бюджетів;
- в) позабюджетні фонди;
- г) міжбюджетні трансферти та субвенції;
- д) вітчизняні та іноземні інвестиції, кредити;
- е) правильні відповіді а) і б);
- є) правильні відповіді в) і г);
- ж) усі відповіді правильні.

3. На розвиток інвестування інженерної інфраструктури території держава має впливати такими заходами:

- а) надавати інвестиційні премії за спорудження об'єктів, що поліпшують економічну структуру, стан навколишнього середовища;
- б) надавати пільгові кредити на інвестування, гарантії на позики, допомоги у виділенні земель під будівництво;
- в) створювати територіальні консорціуми, акціонерні товариства для закінчення розпочатого будівництва;
- г) надавати податкові та амортизаційні пільги для структурної трансформації інженерної інфраструктури територій;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) усі відповіді правильні;
- є) правильних відповідей немає.

4. На добудову мосту через Дніпро в Запоріжжі в 2007 р. було виділено 250 млн грн:

- а) з обласного та міського бюджетів;
- б) через залучення вітчизняних та іноземних інвестицій;
- в) через надання кредитів вітчизняними та іноземними фінансовими установами;

- г) з державного бюджету міському бюджету наданням субвенції.

Література [9; 13–15; 19; 22; 25; 48; 52; 58]

Тема 15. Інженерна інфраструктура раціонального природокористування

1. Планування регіональної екологічної політики.
2. Нормативно-правові засади охорони навколишнього середовища і раціонального природокористування.
3. Планування форм і методів ефективного природокористування регіону та міста.
4. Вплив інженерної забудови територій на збереження екологічної безпеки регіону та міста.
5. Планування запровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій підприємств.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте особливості планування регіональної екологічної політики.
2. Проаналізуйте вплив інженерної забудови територій на збереження екологічної безпеки регіону.
3. Проаналізуйте вплив інженерної забудови територій на збереження екологічної безпеки міста.
4. Які існують нормативно-правові засади охорони навколишнього середовища і раціонального природокористування?
5. Як запроваджуються енерго- та ресурсозберігаючі технології на підприємствах у сучасній Україні?

Теми рефератів

1. Інженерна інфраструктура раціонального природокористування.
2. Планування регіональної екологічної політики в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку.
3. Планування системи екологічної безпеки регіону.
4. Планування системи екологічної безпеки населеного пункту.

Тестові завдання

1. Розрахунок нормативів використання природних ресурсів в Україні повинен здійснюватися з урахуванням таких положень:

- а) для кожного природного комплексу існує визначена величина максимального допустимого антропогенного навантаження, яке не порушує суспільних процесів;
- б) при антропогенному навантаженні, що перевищує допустиме значення для кожної природної системи, граничний рівень порушення в природному стані цієї системи може бути усунений в результаті ліквідації навантаження за допомогою природоохоронних заходів;
- в) якщо антропогенне навантаження на природне середовище перевищує граничний рівень, то розвиваються процеси незворотної деградації, які посідають у першу чергу природні ресурси;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні;
- е) правильних відповідей немає.

2. Організаційно-технічні заходи щодо раціонального використання функціонування інженерної інфраструктури територій та навколишнього середовища включають:

- а) промислові зони;
- б) санітарні зони;
- в) зони охорони природи;
- г) розвиток рекреаційних зон;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді а) і в);
- є) усі відповіді правильні;
- ж) правильних відповідей немає.

3. Основні напрями природоохоронної та ресурсозберігаючої діяльності в регіонах органів державної влади та управління і місцевого самоврядування щодо інженерної інфраструктури промислових зон передбачають:

- а) підготовку сировини до переробки;
- б) очищення сировини та мінералів від речовин, які при виробництві кінцевого продукту перетворюються на агресивні домішки;

- в) розробку нових видів сировини та мінералів, зміну засобів отримання цільового продукту;
- г) удосконалення технологічних процесів;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) правильні відповіді в) і г);
- є) усі відповіді правильні.

4. Основні напрями природоохоронної та ресурсозберігаючої діяльності в регіонах органів державної влади та управління і місцевого самоврядування щодо інженерної інфраструктури рекреаційних зон такі:

- а) планування (створення інфраструктури житлового, культурно-побутового та виробничого призначення, надземних і підземних комунікацій та доріг);
- б) обводнення (будівництво каналів, ставків і водойм);
- в) очищення, розширення та заглиблення річок у межах міст і великих населених пунктів;
- г) озеленення (розвиток парків, скверів і лісових захисних смуг);
- д) створення живих тинів, квіткових клумб, зелених насаджень у зонах розділу житлових та промислових майданчиків);
- е) правильні відповіді а)–в);
- є) правильні відповіді в)–д);
- ж) усі відповіді правильні.

Література [13; 15; 22; 29; 40; 43; 48; 58; 59]

Змістовий модуль 4. Інженерна інфраструктура регіональної промисловості

Тема 16. Розвиток інженерної інфраструктури промислових підприємств

1. Географічне розташування та особливості функціонування інженерної інфраструктури підприємств паливно-енергетичного комплексу (ПЕК).
2. Особливості розміщення підприємств вугільної промисловості.
3. Нафто- та газовидобувні галузі в системі паливно-енергетичного комплексу.
4. Особливості розміщення теплових, гідро та атомних електростанцій.
5. Інженерна інфраструктура енергетичних підприємств.
6. Інженерна інфраструктура гірничо-металургійного комплексу (видобувні підприємства, підприємства чорної та кольорової металургії).

7. Особливості розвитку інфраструктури машинобудівного комплексу України.
8. Військово-промисловий комплекс.
9. Проблема технологічного оновлення інженерної інфраструктури підприємства важкої та машинобудівної промисловості.
10. Інфраструктура комплексу галузей виробництва непродовольчих товарів.

Питання для самоконтролю

1. Які основні складові структури паливно-енергетичного комплексу України ви знаєте?
2. Охарактеризуйте розвиток інженерної інфраструктури гірничо-металургійного комплексу (видобувні підприємства, підприємства чорної та кольорової металургії).
3. Які існують проблеми технологічного оновлення інженерної інфраструктури підприємств важкої та машинобудівної промисловості?
4. Опишіть комплекс хімічної індустрії в системі інженерної інфраструктури територій.
5. Розкрийте основні складові інженерної інфраструктури підприємств лісовиробничого, будівельного комплексу та комплексу галузей виробництва непродовольчих товарів.
6. Яку роль відіграє комплекс хімічної індустрії в системі інженерної інфраструктури територій?
7. У чому полягають особливості управління інженерною інфраструктурою промислових підприємств?

Теми рефератів

1. Розвиток інженерної інфраструктури промислових підприємств.
2. Географічне розташування та особливості функціонування інженерної інфраструктури підприємств паливно-енергетичного комплексу.
3. Інженерна інфраструктура лісовиробничого та будівельного комплексів України.
4. Особливості управління інженерною інфраструктурою промислових підприємств.
5. Структура паливно-енергетичного комплексу України.

Тестові завдання

1. Основні родовища бурого вугілля розташовані в Україні на території:

- а) Донбасу;
- б) Придніпров'я;
- в) Львівської та Волинської областей;
- г) Півдня України.

2. Найбільші поклади залізної руди в Україні розташовані в таких басейнах:

- а) Криворізькому;
- б) Кременчуцькому;
- в) Керченському;
- г) Токмацькому;
- д) Нікопольському;
- е) Котовському.

3. Знайдіть неправильну відповідь. Підприємства суднобудівної промисловості відсутні в таких містах:

- а) Миколаїв;
- б) Київ;
- в) Одеса;
- г) Керч;
- д) Маріуполь;
- е) Херсон.

4. Підприємства з виробництва льняних тканин розташовані в таких містах України:

- а) Чернігів;
- б) Житомир;
- в) Київ;
- г) Рівне;
- д) Луцьк;
- е) правильні відповіді а) і в);
- е) правильні відповіді б) і г);
- ж) усі відповіді правильні.

Література [1; 3; 8; 31; 35; 43; 56; 58; 59]

Тема 17. Агропромисловий комплекс

1. Особливості розміщення інфраструктури підприємств агропромислового комплексу.
2. Структура підприємств агропромислового комплексу.

3. Характер, особливості та перспективи розвитку основних підрозділів виробничої інфраструктури агропромислового комплексу.
4. Холодильно-складські приміщення агропромислового комплексу.
5. Особливості розвитку інфраструктури таропакувального господарства агропромислового комплексу.
6. Розвиток та розміщення інфраструктури об'єктів ремонтно-технічного обслуговування агропромислового комплексу.

Питання для самоконтролю

1. Опишіть особливості розміщення інфраструктури підприємств агропромислового комплексу.
2. Розкрийте специфіку формування та діяльність транспортно-го і дорожнього господарства агропромислового комплексу.
3. Охарактеризуйте структуру підприємств агропромислового комплексу України.
4. Визначте подальші перспективи розвитку основних підрозділів агропромислового комплексу України.
5. Розкрийте основні напрями й перспективи подальшого розвитку інженерної інфраструктури агропромислового комплексу.

Теми рефератів

1. Інженерна інфраструктура агропромислового комплексу України.
2. Напрями та перспективи розвитку інженерної інфраструктури агропромислового комплексу України.
3. Специфіка формування та діяльність транспортного і дорожнього господарства в інженерній інфраструктурі агропромислового комплексу України.
4. Інженерна інфраструктура як невід'ємна складова агропромислового комплексу України.

Тестові завдання

1. Головними складовими інженерної інфраструктури АПК України є:

- а) пункти заготівель, холодильно-складське, транспортне і тарне господарство;
- б) матеріально-технічне і ремонтне обслуговування;

- в) пункти ветеринарного, агротехнічного обслуговування;
- г) служба захисту рослин;
- д) правильні відповіді а)–д);
- е) усі відповіді правильні.

2. Складовими концепції сталого розвитку інженерної інфраструктури АПК України є:

- а) розширення і зміцнення мережі холодительно-складського господарства, його раціоналізація;
- б) розвиток у північних та південних районах України гідромеліоративної мережі, створення належної ремонтної бази гідромеліоративної техніки та гідромеліоративних споруд;
- в) доведення забезпеченості капітальними спорудами і складами агрохімічної служби до 100 %, удосконалення територіальної організації, ліквідація диспропорцій у розміщенні складів для зберігання продукції сільського господарства;
- г) збільшення і розширення обсягу тари й таропакувальних господарських матеріалів вітчизняного виробництва;
- д) розширення і підвищення рівня функціонування очисних споруд в АПК України;
- е) правильні відповіді а)–в);
- є) усі відповіді правильні.

3. У структурі таропакувального виробництва інфраструктури АПК України переважає:

- а) скляна тара;
- б) картонно-паперова тара;
- в) металева тара;
- г) комбінована тара;
- д) полімерна тара.

4. У структурі транспортного господарства АПК України переважає:

- а) автомобільний транспорт;
- б) залізничний транспорт;
- в) інші види транспорту.

Література [1; 3; 6; 8; 31; 35; 39]

Тема 18. Інженерна інфраструктура транспортного комплексу

1. Поняття транспортної інфраструктури територій.
2. Складові транспортної інфраструктури.

3. Інженерна інфраструктура залізничного транспорту.
4. Складові інфраструктури автомобільного транспорту.
5. Морський транспорт. Річковий транспорт.
6. Авіаційний транспорт. Трубопровідний транспорт.
7. Шляхи модернізації інженерної інфраструктури транспортного комплексу.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть складові транспортної інфраструктури територій.
2. Опишіть особливості управління інфраструктурою транспортних підприємств.
3. Що таке транспортний вузол?
4. Дайте визначення поняття “транспортний пункт”.
5. Розкрийте характерні особливості управління інфраструктурою транспортних підприємств.
6. Покажіть шляхи модернізації інженерної інфраструктури транспортного комплексу.

Теми рефератів

1. Інженерна інфраструктура транспортного комплексу України.
2. Розвиток інженерної інфраструктури залізничного транспорту України.
3. Розвиток інженерної інфраструктури автомобільного транспорту України.
4. Розвиток інженерної інфраструктури морського транспорту України.
5. Розвиток інженерної інфраструктури трубопровідного транспорту України.

Тестові завдання

1. Транспортний вузол слід розглядати як комплекс транспортних споруд у пункті, де сходяться, перетинаються або розгалужуються не менш як три лінії одного або двох видів магістрального транспорту, які, взаємодіючи, виконують операції щодо обслуговування транзитних і місцевих перевезень вантажів і пасажирів. Серед видів транспортних вузлів виокремлюють:

- а) залізнично-автошляховий;
- б) залізнично-водно-автошляховий;
- в) водно-автошляховий;

- г) повітряно-автошляховий;
- д) повітряно-залізничний;
- е) повітряно-автошляховий;
- є) правильні відповіді а)–в);
- ж) усі відповіді правильні.

2. До функцій транспортних пунктів належать:

- а) економічні функції;
- б) технологічні функції;
- в) технічні функції;
- г) перерозподіл вантажопотоків за напрямками;
- д) правильні відповіді а) і б);
- е) усі відповіді правильні.

3. Серед перевезень вантажів територією України найбільша частка припадає на такий транспорт:

- а) залізничний;
- б) автомобільний;
- в) річковий;
- г) трубопровідний;
- д) залізничний та автомобільний.

4. Трубопровідний транспорт України поділяється на такі види:

- а) магістральний (загального користування) і технологічний;
- б) нафтопровідний та газопровідний;
- в) етиленопровідний, аміакопровідний та вуглепровідний;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

Література [1; 3; 8; 29; 31; 38]

Тема 19. Комплекс соціальної інфраструктури

1. Поняття соціальної інфраструктури.
2. Об'єкти соціальної інфраструктури в системі інженерної інфраструктури території.
3. Об'єкти житлово-комунального господарства.
4. Особливості розвитку інфраструктури підприємств торгівлі та побутового обслуговування населення.
5. Заклади освіти та культури.
6. Специфіка розміщення та розвитку інфраструктури закладів охорони здоров'я.

Питання для самоконтролю

1. Які ви знаєте об'єкти соціальної інфраструктури в системі інженерної інфраструктури територій?
2. Назвіть основні складові соціальної інфраструктури та об'єкти житлово-комунального господарства.
3. Розкрийте характерні особливості розвитку інфраструктури закладів культури в населених пунктах.
4. Охарактеризуйте розвиток інфраструктури підприємств побутового обслуговування населення.
5. У чому полягає специфіка розвитку інженерної інфраструктури підприємств торгівлі?
6. Опишіть особливості управління комплексом соціальної інфраструктури.

Теми рефератів

1. Комплекс соціальної інфраструктури населених пунктів України.
2. Житлово-комунальне господарство міст України та його складові.
3. Складові соціальної інфраструктури населених пунктів.
4. Специфіка управління комплексом соціальної інфраструктури.
5. Заклади освіти України в системі інженерної інфраструктури територій.

Тестові завдання

1. Соціальну інфраструктуру населених пунктів складають такі галузі:

- а) торгівля в тій її частині, що здійснює реалізацію продукції, громадське харчування;
- б) житлово-комунальне господарство і побутове обслуговування населення;
- в) пасажирський транспорт і зв'язок, що обслуговує населення та невиробничі галузі;
- г) освіта та охорона здоров'я, фізкультура і спорт, туристично-екскурсійні організації;
- д) соціальне забезпечення, культура і мистецтво, масова інформація;
- е) наука та наукове обслуговування, підготовка кадрів, кредит і державне страхування;
- є) органи державного управління і громадські організації;
- ж) правильні відповіді а)—д);
- з) усі відповіді правильні.

2. Одиницями територіальної структури соціальної інфраструктури є:

- а) країна та регіон;
- б) автономна республіка, область;
- в) місто, сільський адміністративний район, населений пункт;
- г) правильні відповіді б) і в);
- д) усі відповіді правильні.

3. Основні напрями розвитку торгівлі такі:

- а) сприяння створенню регіональної структури торгівлі та громадського харчування;
- б) формування структури роздрібного товарообороту;
- в) забезпечення максимального наближення фактичного споживання до раціональних норм з непродовольчих товарів і фізіологічних норм з продуктів харчування;
- г) правильні відповіді а) і б);
- д) усі відповіді правильні.

4. Державна підтримка побутового розвитку на селі має здійснюватися на таких засадах:

- а) прирівнювання підприємств служби побуту при оплаті електроенергії до сільськогосподарських споживачів;
- б) зниження податку на додану вартість чи звільнення від нього;
- в) зниження чи звільнення від податку на прибуток соціально необхідних видів послуг;
- г) зменшення ставок орендної плати;
- д) правильні відповіді б) і в);
- е) усі відповіді правильні;
- є) правильних відповідей немає.

Література [3; 8; 20; 21, 23; 24; 31; 49; 51; 57]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адміністративно-територіальний устрій України. Проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення / С. О. Сивоконь, В. А. Яцюк, А. П. Заєць, О. Я. Матвіїшин та ін. За заг. ред. В. Г. Яцюби. — К., 2003. — 321 с.*
2. *Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. — К.: Вид-во УАДУ, 2000. — 328 с.*

3. *Белов М. А., Антоненко О. В., Шевчук І. А.* Управління виробничою інфраструктурою. — К., 1997. — 208 с.
4. *Брайсон Д. М.* Стратегічне планування для державних і неприбуткових організацій: Пер. з англ. А. Кам'янець. — Львів: Літопис, 2004. — 352 с.
5. *Вакуленко В. М., Мамонова В. В., Шаров Ю. П.* Стратегічне планування на місцевому та регіональному рівнях: Навч. посіб. — Ужгород: Патент, 2004. — 198 с.
6. *Виробнича інфраструктура АПК України: Стан та перспективи розвитку.* — К., 2000. — 101 с.
7. *Воронков А. А.* Методы анализа и оценки государственных программ в США. — М.: Наука, 1986. — 190 с.
8. *Голиков Н. Ф.* География инфраструктуры. — К.: Вища шк., 1984. — 124 с.
9. *Дехтяренко Ю.* Стратегія розвитку міста: територіально-планувальний аспект // Управління сучасним містом. — 2001. — № 1–3. — С. 86–99.
10. *Дробенко Г., Брусак Р., Свірський Ю.* Стратегічне планування розвитку територіальних громад. — Львів: Сполом, 2001. — 118 с.
11. *Завгородній Є. В.* Стимулювання розвитку регіонів // Бюлетень Дніпропетровського обласного управління юстиції. — 2006. — № 1. — С. 27–32.
12. *Зайченко О. П., Кузнецова І. С., Ільчук В. П.* Регіональна політика підтримки інноваційної діяльності в малому бізнесі. — К.: НДІСЕП, 2005. — 101 с.
13. *Звернення Президента України до Верховної Ради України 9 лютого 2006 року* // Економіст. — 2006. — № 2 (лютий). — С. 12–17.
14. *Інформаційні матеріали про роботу Кабінету міністрів України за дев'ять місяців 2005 року.* — 87 с.
15. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. — К.: МАУП, 2004. — 432 с.
16. *Мамонова В. В.* Концептуальні засади створення нової національної системи планування розвитку територій // Управління сучасним містом. — 2002. — 1–3(5). — С. 43–49.
17. *Мамонова В. В.* Стратегічне планування в управлінні сучасним містом // Управління сучасним містом. — 2001. — 1–3(1). — С. 129–135.
18. *Павлов В. І.* Політика регіонального розвитку в умовах ринкової трансформації (Теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації). — Луцьк: Надстир'я, 2000. — 580 с.

19. *Пархоменко В. Прошко В. Мавко П.* Стратегічне планування розвитку громади. — Львів: Сполом, 2002. — 160 с.
20. *Пісарев В. Є.* Сучасна інженерно-технічна інфраструктура цивільних будівель. Теплогазопостачання та вентиляція. — К., 2002. — 72 с.
21. *Постанова* Кабінету міністрів України “Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету” № 621–2003-п від 26 квітня 2003 р. — 16 с.
22. *План дій для нового міністра: практичний посібник* / Т. Мотренко, А. Вишневський, В. Баєв, А. Бондаренко; За заг. ред. Т. Мотренка. — К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. — 352 с.
23. *Послання* Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 році. — К.: Інформ.-видав. центр Держкомстату України, 2001. — 404 с.
24. *Пропозиції* Верховної Ради України до основних напрямів бюджетної політики на 2007 рік // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — 6 жовт.
25. *Пропозиції* Президенту: нова хвиля реформ. — К.: Комісія “блакитної стрічки”, 2005. — 104 с.
26. *Регіональна економіка: соціальна інфраструктура села.* — О.: Астроспринт, 2004. — 141 с.
27. *Регіональне управління: Навч. посіб.* / Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева, За наук. ред. Л. М. Зайцевої. — Д.: ДФ УАДУ, 2000. — 240 с.
28. *Романюк С. А.* Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості. Регіональні дослідження. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 112 с.
29. *Сонько С. П., Скринько М. М.* Інфраструктура в умовах транзитивної економіки: Монографія. — Х.: Екограф, 2004. — 306 с.
30. *Стеченко Д. М.* Управління регіональним розвитком: Навч. посіб. — К.: Вища шк., 2000. — 223 с.
31. *Стеченко Д. М.* Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. — К.: Вікар, 2002. — 374 с.
32. *Строкань Т. М.* Організаційна роль житлово-комунального господарства міста в забезпеченні його благоустрою // Регіональні перспективи. — 2000. — № 5.
33. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.

34. Указ Президента України “Про впровадження системи стратегічного планування і прогнозування” від 30 квітня 1999 р. № 460/99.
35. *Управління інфраструктурою підприємств*. Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисцип.; За ред. М. А. Белова. — К., 2003. — 112 с.
36. *Харьковский Б. Т. Бережной О. Н.* Методы переработки бытовых отходов города // Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету. — Луганськ: Вид-во СНУ, 2000.
37. *Цветков В. В.* Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). — Харків: Право, 1996. — 164 с.

Додаткова

38. *Бенько Т.* Виробнича інфраструктура харчування та її особливості в західному регіоні // Регіональна економіка, 2004. — № 4. — С. 177–181.
39. *Бордун О. Ю.* Транспортна інфраструктура західноукраїнського прикордоння: економіко-географічне дослідження: Автореф. дис... канд. геогр. наук. — Л., 2003. — 19 с.
40. *Бугай С. Н., Афанасьева Л. Ф., Лисак Н. В., Макеєва Т. И.* Информационно-коммуникационная система государственного управления региональной политикой как составляющая “электронного правительства” // Информация, анализ, прогноз — стратегические рычаги эффективного государственного управления / Материалы V Междунар. науч.-практ. конф. — К.: УкрИНТЭИ, 2006. — С. 28–37.
41. *Бутирська Т.* Державне будівництво: концептуальна трансформація // Зб. наук. пр. НАДУ. — 2005. — Вип. 2. — С. 20–29.
42. *Вакуленко В. М.* Концептуальні напрями стратегічного планування економічного розвитку // Управління сучасним містом. — 2001. — № 1–3(1). — С. 83–86.
43. *Гатцун М. В., Трофимчук О. М., Сурнін С. Б.* Джерела викидів парникових газів та заходи пом'якшення зміни клімату в інфраструктурі міст України. — К., 2003. — 146 с.
44. *Грицяк І.* Моделі регіонального та місцевого рівнів європейського управління // Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід: Зб. матеріалів та документів; Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атака, 2006. — С. 269–279.
45. *Інноваційні шляхи муніципального розвитку (сучасний стан, прогнози, проекти і програми) // XI Всеукраїнські муніципальні слухання, м. Бердянськ 18–20 вересня 2006 року.* — К.: Логос, 2006. — 50 с.

46. *Інститути та інструменти розвитку територій. На шляху до європейських принципів / За ред. С. Максименка. — К.: Міленіум. — 244 с.*
47. *Іщенко О. Кадрове забезпечення місцевого та регіонального розвитку // Зб. наук. пр. НАДУ. — 2004. — Вип. 1. — С. 3–13.*
48. *Невелєв О. М., Данилишин Б. М. Сталий розвиток регіону: стратегічні напрями і механізми. — К., 2002. — 127 с.*
49. *Осітняко А. П. Реконструкція інженерної інфраструктури міста і економічна ефективність міських землекористувань // Містобудування та територіальне планування, 2002. — Вип. 11. — С. 70–74.*
50. *Пал Л. Аналіз державної політики / Пер з англ. І. Дзюб. — К.: Основи, 1999.*
51. *Плачков І. В. Теплоенергетичні засади модернізації системи тепlopостачання мегаполісу (на прикладі м. Києва): Автореф. дис. ... канд. техн. наук. — К., 2004. — 22 с.*
52. *Президент України та державна регіональна і муніципальна політика / Зб. матеріалів та документів; За заг. ред. О. Дьоміна. — К.: Логос, 2002. — 236 с.*
53. *Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід. Зб. матер. та док. / Наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атака, 2006.*
54. *Реформа для людини / Зб. матеріалів про шляхи реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні. — К., 2005. — 238 с.*
55. *Розробка та реалізація стратегій розвитку територіальних громад: вітчизняний досвід. — К.: Дата Банк Україна, 2003.*
56. *Сонько С. П. Просторові дослідження інфраструктури великого міста для розробки концепції інфраекосистем (на прикладі Кривого Рогу) // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економічна та соціальна географія. — 2003. — Вип. 54. — С. 188–197.*
57. *Сучасна інженерно-технічна інфраструктура цивільних будівель. Теплогазопостачання та вентиляція: Навч посіб. — К., 2002. — 72 с.*
58. *Янукович В. Ф. Управління розвитком інфраструктури великого промислового регіону: Автореф. дис. ... д-ра екон. наук. — Донецьк, 2000. — 37 с.*
59. *Янукович В. Ф. Інфраструктура промислового регіону: теорія, практика, перспективи. — Донецьк: ІЭПИ НАН України. Донеччина, 1999. — 168 с.*

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Інженерна інфраструктура територій”	6
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Інженерна інфраструктура територій”	7
Список літератури	52

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Л. В. Логвиненко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. І. Фадєєва</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3639
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП